

La maièutica (i la docta ignorància)

Sòcrates.- Tal és, certament, la tasca de les llevadores, i, no obstant això, és menor que la meva. Doncs no és propi de les dones parir unes vegades éssers imaginaris i unes altres éssers veritables, cosa que no seria fàcil de distingir. Si fos així, l'obra més important de les llevadores seria destriar la veritat del que no ho és. No ho creus tu?

Teetet.- Sí, això penso jo.

Sòcrates.- El meu art de fer parir té les mateixes característiques que el d'elles, però es diferencia en el fet que assisteix els homes i no a les dones, i examina les ànimes dels que donen a llum, però no els seus cossos. Ara bé, el més gran que hi ha en el meu art és la capacitat que té de posar a prova per tots els mitjans si el que engendra el pensament del jove és alguna cosa imaginària i falsa o fecunda i veritable. Això és així perquè tinc, igualment, en comú amb les llevadores aquesta característica: que sóc estèril en saviesa. Molts, en efecte, em retreuen que sempre pregunto a altres i jo mateix mai dono cap resposta sobre res per la meva falta de saviesa, i és, efectivament, un just retret. La causa d'això és que el déu m'obliga a assistir a d'altres, però a mi m'impedeix engendrar. Així és que no sóc savi de cap manera, ni he aconseguit cap descobriment que hagi estat engendrat per la meva pròpia ànima. No obstant això, els que tenen tracte amb mi, encara que alguns semblin molt ignorants al principi, tan bon punt avança la nostra relació, tots fan admirables progressos, si el déu els ho concedeix, com ells mateixos i qualsevol altra persona pot veure. I és evident que no aprenen mai res de mi, perquè són ells mateixos els que descobreixen i engendren molts bells pensaments. No obstant això, els responsables del part som el déu i jo.

Teetet, 150a-d (*Dialogos*, V, Gredos, Madrid 1988, p. 189-190).